

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 049145 24 Iž
Sarajevo, 20.08.2024. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija Dinke Bešlagić-Čovrk kao predsjednice vijeća, Vesne Trifunović i Zvezdane Antonović kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Naprijed BiH sa sjedištem u Sarajevu ul. Zmaja od Bosne br. 7 koju zastupa predsjednik stranke Šemsudin Mehmedović, izjavljenoj protiv odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-01-07-5-1063/24 od 01.08.2024. godine, o utvrđenoj odgovornosti za preuranjenu izbornu kampanju, na nejavnoj sjednici, održanoj dana, 20.08.2024. godine, donio je

RJEŠENJE

Žalba se odbija.

Образложење

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj i datum navedeni u uvodu, utvrđeno je da je politička stranka Naprijed BiH odgovorna što je Šemsudin Mehmedović predsjednik političke stranke i u tom smislu pristalica stranke i aktuelni zastupnik u zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, putem društvene mreže Facebook vršio preuranjenu izboru kampanju čime je prekršila pravila ponašanja u izbornoj periodu iz člana 7.1 Izbornog zakona BiH, pa joj je na osnovu člana 6.7 stav 2. tačka 1) Izbornog zakona BiH i primjenom člana 19.9 stav 1. tačka 3) i stav 2. Izbornog zakona BiH izrečena novčana kazna u iznosu od 3.000,00 KM (tri hiljade konvertibilnih maraka).

Uz određivanje roka za uplatu novčane kazne, političkom subjektu Naprijed BiH naloženo je da sa društvene mreže Facebook na profilu Šemsudina Mehmedovića, ukoloni objavu za koju je izrečena novčana kazna, uz dužnost da sve pristalice i knadidate za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine obavjesti o obavezi suzdržavanja od vođenja bilo kojeg oblika javnog oglašavanja kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Protiv ovog rješenja žalbu je blagovremeno podnijela politička stranka Naprijed za BiH, sa prijedlogom da se žalba uvaži i poništi osporavana odluka, da Apelaciono odjeljenje Suda BiH samo donese odluku ili da vrtai CiKu BiH predmet na ponovno odlučivanje. U žalbi ističu da je osporavan odluka povrijedila pravo stranke na slobodu izražavanja kao temeljno pravo demokratskog društva, kao i pravo da slobodno informiše javnost o svojim aktivnostima, a koja su zagarantovana Ustavom BiH i Izbornim zakonam. Prilikom odlučivanja nisu adekvatno utvrđene namjere i kontekst objave na Facebook stranici predsjednika stranke, niti da video klip ne sadrži eksplicitno pozivanje na glasanje, niti političke slogane. Žalitelj je kao politička stranka registrovan 16.05.2024. godine i objavila je informaciju o kadrovskom pojačanju i legitimne aktivnosti. Činjenicu da je žalitelj novoformirana stranka, CIK BiH je ignorisao i narušio je pravo žalitelja da na ravnopravno

učestvovanje u političkom procesu jer namjera objave nije pridobijanje glasova nego informacija o pristupanju novih članova stranci. Žalitelj smatra da se selektivno primjenjuje Pravilnik o medijskom predstavljanju političkih subjekata jer se nalazi u nepovoljnom položaju u odnosu na etablirane političke stranke svakodnevno provode aktivnosti koje se mogu tumačiti kao kampanjske. Poziva se na praksu Evropskog suda za ljudska prava u slučaju *Lingens protiv Austrije* prema kojoj se sloboda izražavanja opravdana samo u izuzetnim okolnostima, *Bowman protiv Ujedinjenog Kraljevstva* o uticaju prekomjerne restrikcije na mogućnost političkih subjekata i *Etxeberria i dr. protiv Španije* prema kojoj različit tretman subjekata narušava pravičnost izbornog procesa. Konačno ukazuje na pojašnjenje CIK-a BiH od 24.07.2024. godine šta se smatra preuranjenom kampanjom prema kojoj je nužno tumačiti kontekst i namjeru aktivnosti političkog subjekta.

U odgovoru na žalbu, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine predložila je da Sud žalbu odbije kao neosnovanu jer je pobijana odluka donesena na pravilan i potpun način na osnovu utvrđenja da objava na društvenoj mreži ima karakter preuranjene izborne kampanja za koju je odgovoran politički subjekt čiji je pristalica objavu izvršio.

Žalba nije osnovana.

Prema stanju u spisu proizlazi da je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine dana 09.07.2024. godine primila informaciju sa priloženim dokazima, podnesenu od strane Centra civilnih inicijativa (za Koalicije „Pod lupom“) koju je prihvatila kao inicijativu za postupanje po službenoj dužnosti, o kršenju odredbi Izbornog zakona BiH od strane Šemsudina Mehmedovića koji je dana 01.06.2024. godine na Facebook stranici objavio video u kome vrši promociju stranke, članova, kao i dio izbornog programa političke stranke Naprijed BiH.

Postupajući po inicijativi, Centralna izborna komisija BiH dostavila je inicijativu na izjašnjenje političkoj stranci Naprijed BiH i Šemsudinu Mehmedoviću, te je nakon uvida u dostavljeni snimak objave sa društvene mreže Facebook, te data izjašnjenja, donijela osporenu odluku o utvrđenoj odgovornosti žalioaca jer je pristalica političke stranke Naprijed BiH, Šemsudin Mehmedović putem društvene mreže Facebook vršio preuranjenu izbornu kampanju, čime je prekršio pravila ponašanja u izbornom periodu iz člana 7.1 Izbornog zakona BiH.

Cijeneći pravilnost i zakonitost pobijane odluke Centralne izborne komisije BiH, apelaciono vijeće je utvrdilo da je donesena nakon uvida u kompletan spis predmeta i da je na utvrđeno činjenično stanje pravilno primjenjeno materijalno pravo.

Prije svega u pobijanoj odluci cijenjena je odredba člana 1.1 a stav 1 tačka 8 Izbornog zakona (Sl. glasnik BiH br. 23/01 sa izmjenama) koja propisuje da preuranjena kampanja predstavlja svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje. Kada se cijeni da je odredbom tačke 7 citiranog člana propisano da period izborne kampanje počinje 30 dana prije otvaranja biračkih mjesta i završava 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta, tokom kojeg perioda subjekti na zakonom utvrđen način upoznaju birače sa i javnost sa programima i kandidatima za predstojeće izbore. Nesumnjivo da svaka promocija političke partije prije zakonom propisanog perioda je preuranjena pa tako i objava Šemsudina Mehmedovića na dan 01.06.2024. godine, pod uslovom da sadržaj objave ima karakter izborne kampanje.

Citirana odredba pod izbornom kampanjom podrazumjeva upoznavanje birača i javnosti sa programom nego i kandidatima. Predmetna objava Šemsudina Mehmedovića na društvenoj mreži Facebook predstavlja ne predstavlja samo informaciju javnosti o dobrodošlici predsjednika stranke novim članovima, nego imena novih članova sa trenutnim javnim funkcijama uz navođenje razloga pristupanja stranci koji nesumnjivo predstavljaju iznošenje političkog programa stranke sa pozivom građanima da se pridruže realizaciji programa. Stoga žalba neosnovano ukazuje da predmetna objava predstavlja samo informaciju javnosti o redovnim aktivnostima. U konkretnom slučaju informaciju bi predstavljalo samo obavještenje o prijemu novih članova, dok je sav preostali sadržaj objave dat je sa namjerom upoznavanja javnosti sa političkim programom.

Budući da odredba člana 7.1 Izbornog zakona zabranjuju preuranjenu izbornu kampanju putem elektronskih, onlajn i štampanih medija, putem društvenih mreža ili bilo kojeg oblika javnog oglašavanja, Centralna izborna komisija BiH pravilno je ocijenila da oglašavanje na društvenoj mreži koju je objavio Šemsudin Mehmedović, predsjednik političkog subjekta Naprijed BiH, kako u pogledu sadržaja objave, tako i u pogledu načina i vremena objavljivanja, ima elemente preuranjene izborne kampanje.

Neprihvatljivo je ukazivanje žalbe da je pobijanom odlukom žalitelju ograničeno pravo na slobodu izražavanja i ograničeno pravo na informisanje javnosti. Svaki politički subjekt, bez obzira koliko dugo se bavi političkim aktivnostima, dužan je poštovati pravila ponašanja u izbornoj kampanji propisana poglavljem 7 Izbornog zakona BiH, pa u tom smislu nametnuta ograničenja teže legitimnom cilju i sve političke subjekte jednako tretiraju. Stoga su bez uticaja na odlučivanje stavovi Evropskog suda na koje se žalitelj poziva. Odluka koja se žalbom pobija ne onemogućava žalitelja da javnosti prezentira informacije koje po sadržaju ne predstavljaju promociju političkog programa, niti utiče na sadržaj zakonito organizovanih skupova organa stranke ili događaje političkih subjekta u svrhe koje nisu kampanje.

Vođenjem preuranjene izborne kampanje vrši se povreda odredbe člana 7.1 Izbornog zakona za koji prekršaj odgovara politički subjekt prema članu 19.9 stav 1 tačka 3 Izbornog zakona. Međutim, prema stavu 2 citiranog člana politički subjekt odgovara kada povredu počini i njen pristalica, pa je CIK BiH pravilno utvrdio odgovornost žalioca kome je izrekao novačanu kaznu u zakonskom minimumu.

Obzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pobijana Odluka Centralne izborne komisije BiH je pravilna i zakonita, a žalba neosnovana, pa je istu, primjenom odredbe člana 81 stav 1 Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 19/02 -74/10), valjalo odbiti.

**PREDSJEDNICA VIJEĆA
S U D I J A
Dinka Bešlagić-Čovrk**